

Państwowy
Powiatowy Inspektor
Sanitarny w Kaliszu

ON-HK.903.75.10.2023

Kalisz, dnia 29 marca 2023 r.

**Wójt Gminy Szczytniki
(ePUAP)**

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kaliszu informuje, że na podstawie § 23 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) dokonał obszarowej oceny jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, pobieranej z urządzeń wodociągowych na terenie Gminy Szczytniki w 2022 roku.

**Obszarowa ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
pobieranej z urządzeń wodociągowych na terenie Gminy Szczytniki w 2022 roku**

1. Wykaz producentów wody zaopatrujących ludność oraz dostarczających wodę z indywidualnych ujęć jako część działalności handlowej lub do budynków użyteczności publicznej

W 2022 roku na terenie Gminy Szczytniki woda przeznaczona do spożycia przez ludzi była produkowana i dystrybuowana przez urządzenia wodociągowe stanowiące własność Gminy. Obiektami w imieniu Wójta Gminy administrował Urząd Gminy Szczytniki (tabela 1).

Tabela 1

Lp.	Nazwa wodociągu	Obszar dystrybucji/ zaopatrywane miejscowości
1.	Iwanowice	Antonin, Daniel, Guzdek, Głowczyn, Chojno, Górki, Helenów, Iwanowice, Joanka, Kornelin, Krzywda, Mała Gmina, Niemiecka Wieś, Pamiątków, Poręby, Sobiesęki Pierwsze, Sobiesęki Drugie, Sobiesęki Trzecie, Stróżka, Romanów gm. Błaszki,
2.	Mroczy Wielkie	Mroczy Wielkie, Tymieniec, Tymieniec-Dwór, Tymieniec-Jastrząb, Tymieniec-Kąty, Tymieniec-Niwka
3.	Radliczyce	Gorzuchy, Grab, Krowica Pusta, Krowica Zawodnia, Kolonia Marchwacz, Marchwacz, Pieńki, Radliczyce, Trzęsów, Dabrowa gm. Koźminek, Michałów gm. Opatówek, Oszczeklin gm. Koźminek,
4.	Staw	Cieszyków, Kościany, Lipka, Staw,
5.	Szczytniki	Borek, Bronibór, Chojno, Kobylarka, Korzekwin, Kuczewola, Marcjanów, Murowaniec, Popów, Pośrednik, Rudunki Szczytnickie, Szczytniki, Włodzimierz,

2. Wielkość produkcji wody dostarczanej od poszczególnych producentów oraz liczba ludności zaopatrywanej w wodę (tabela 2)

Tabela 2

Lp.	Nazwa wodociągu	Liczba zaopatrywanej ludności	Średnioroczna produkcja wody w m ³ /d
1.	Iwanowice	2129	361,2
2.	Mrocзки Wielkie	501	85,1
3.	Radliczyce	1842	302,2
4.	Staw	984	157,3
5.	Szczytniki	2252	498,5
Razem		7708	1404,3

3. Sposoby uzdatniania wody

Wodociągi zlokalizowane na terenie Gminy Szczytniki są zbudowane w oparciu o ujęcia wód podziemnych (głębinowych). Jakość wody ujmowanej w 2022 roku przez te urządzenia nie wymagała stosowania skomplikowanych procesów uzdatniania. Wykorzystywane metody oczyszczania miały na celu usunięcie z wody rozpuszczonych w niej jonów żelaza (II) i manganu (II), wyługowanych z wodonośnych warstw geologicznych.

Technologie uzdatniania wody w ww. urządzeniach wodociągowych bazowały na dwóch metodach tj. aeracji (napowietrzaniu wody) oraz filtracji na filtrach ze złożem kwarcowym.

W celu utrzymania odpowiednich warunków bakteriostatycznych stosowano okresowo dezynfekcję chemiczną wody, polegającą na dawkowaniu do wody utleniacza (podchlorynu sodu). Z metody tej korzystano w przypadkach prawdopodobieństwa wystąpienia zanieczyszczenia mikrobiologicznego wody, szczególnie w okresie prowadzenia prac modernizacyjnych i konserwacyjnych na urządzeniach oraz sieciach wodociągowych.

W przypadku wodociągu Mrocзки Wielkie uzdatnianie wody przeprowadzane jest za pomocą lampy UV.

4. Jakość wody

Jakość wody pochodzącej ze wszystkich nadzorowanych urządzeń wodociągowych na obszarze Gminy Szczytniki w 2022 roku pod względem mikrobiologicznym, organoleptycznym oraz fizykochemicznym była dobra i spełniała wymagania określone dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Podstawą oceny jakości wody na terenie Gminy Szczytniki w 2022 roku były pozytywne oceny okresowe wydane dla każdego z 5 obszarów zaopatrzenia (obszarów dystrybucji wody przez poszczególne urządzenia), będące podsumowaniem wszystkich działań realizowanych w ramach monitoringu jakości wody i zarazem potwierdzające spełnienie wymagań określonych w załącznikach nr 1 i 4 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294)

5. Przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów jakości wody

Badania jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w 2022 roku na terenie Gminy Szczytniki były realizowane w ramach kontroli urzędowej, prowadzonej przez Państwową Inspekcję Sanitarną (23 próbki wody, w tym 3 próbki niespełniające wymagań) oraz w ramach kontroli wewnętrznej, wykonywanej przez producentów wody (36 próbek wody, w tym 2 próbki niespełniające wymagań) [tabele 3 i 4].

W 2 próbkach niespełniających wymagań odnotowano przekroczoną wartość stężenia manganu oraz w kolejnych 2 próbkach liczby bakterii grupy coli, w jednej próbce odnotowano przekroczoną wartość mętności wody.

6. Wskazanie wpływu przekroczonych parametrów jakości wody na zdrowie konsumentów

Woda jest zdatna do użycia, jeżeli jest wolna od mikroorganizmów chorobotwórczych i pasożytów w liczbie stanowiącej potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego, wszelkich substancji w stężeniach stanowiących potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego oraz nie ma agresywnych właściwości korozyjnych i spełnia wymagania mikrobiologiczne oraz chemiczne określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W badaniach jakości wody prowadzonych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu na terenie gminy Szczytniki w 2022 roku oraz przez producentów wody stwierdzono przekroczenia w grupie parametrów wskaźnikowych (część C załącznika nr 1 do ww. rozporządzenia). Dotyczyły one 3 parametrów tj.: bakterii grupy coli, stężenia manganu oraz mętności wody. Wartość przekroczeń parametrów wskaźnikowych nie miała negatywnego wpływu na zdrowie ludzi oraz nie obniżała wartości użytkowej wody.

Bakterie grupy coli zostały uznane za odpowiedni wskaźnik mikrobiologiczny jakości wody do picia ze względu na łatwość wykrywania i oznaczania w wodzie. Bakterie te nie powinny występować w dostarczanej uzdatnionej wodzie. Stwierdzenie ich obecności w wodzie sugeruje nieodpowiednie jej uzdatnienie, wtórne zanieczyszczenie lub nadmierną zawartość substancji odżywczych w uzdatnionej wodzie. Bakterie te są zatem wskaźnikiem efektywności uzdatniania i prawidłowego stanu systemu wodociągowego. Na terenie gminy Szczytniki przekroczenia parametru grupy coli miały charakter jednostkowy i krótkotrwały.

W zakresie podstawowych parametrów chemicznych (załącznik nr 1 część B Parametry chemiczne do cyt. rozporządzenia) nie stwierdzono przekroczeń najwyższych dopuszczalnych wartości parametrów.

W obowiązujących przepisach maksymalna dopuszczalna wartość stężenia manganu została ustalona na poziomie 50 µg/l. Regulacje takie przyjęto jednak nie tylko z powodu zagrożenia dla zdrowia ludzi, lecz z uwagi na fakt, że wyższe wartości stężenia tych parametrów mogą prowadzić do niepożądanych zmian właściwości organoleptycznych wody (wzrostu barwy i mętności) oraz powodować metaliczny posmak. Woda o dużej zawartości manganu może być przyczyną problemów w eksploatacji sieci wodociągowej – wytrącanie osadów. Zgodnie ze stanowiskiem Światowej Organizacji Zdrowia nawet kilkukrotne przekroczenie stężenia tych parametrów może powodować zmiany w stanie zdrowia ludzi.

Podwyższona mętność w wodzie do spożycia jest wywoływana drobnymi cząsteczkami stałymi, które mogą przedostać się do niej na skutek nieodpowiedniego uzdatniania lub w wyniku unoszenia się cząstek pochodzących z osadów w sieci wodociągowej. Wysoka mętność wody jest niepożądana, ponieważ może sprzyjać rozwojowi bakterii żelazistych oraz może obniżać skuteczność dezynfekcji.

Tabela 3 (Badania w ramach kontroli urzędowej)

Lp.	Nazwa Wodociągu	Rodzaj badania					Suma
		Monitoring par. grupy A	Monitoring par. grupy B	Nadzór sanitarny – bakteriologia	Nadzór sanitarny – fizykochemiczne	Nadzór sanitarny – bakteriologiczny i fizykochemiczny	
1.	Iwanowice	4	1	0	0	0	5
2.	Mrocзки Wielkie	2	1	0	0	0	3
3.	Radliczyce	4	1	0	0	0	5
4.	Staw	4	1	0	0	0	5
5.	Szczytniki	4	1	0	0	0	5
Razem							23

Tabela 4 (Badania w ramach kontroli wewnętrznej)

Lp.	Nazwa Wodociągu	Rodzaj badania						Suma
		Monitoring par. grupy A	Monitoring par. grupy B	Badania powtórkowe – bakteriologia	Badania powtórkowe – fizykochemiczne	Badania powtórkowe – bakteriologiczny i fizykochemiczny	Badania parametrów radiologicznych	
1.	Iwanowice	4	1	1	1	0	2	9
2.	Mrocзки Wielkie	2	1	0	0	0	1	4
3.	Radliczyce	4	1	0	0	0	2	7
4.	Staw	4	1	0	1	0	1	7
5.	Szczytniki	4	1	1	1	0	2	9
Razem								36

W badaniach w 2022 roku nie stwierdzono występowania mętności w ilości, która znacząco przekraczałaby najwyższą dopuszczalną wartość. Zanieczyszczenia miały charakter miejscowy i krótkotrwały, wynikający z dobowych zmian ciśnienia w sieciach wodociągowych lub z obecnością tzw. zastoin w obszarach dystrybucji.

7. Zgłoszenia reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody na obszarze Gminy Szczytniki

W 2022 roku nie zgłoszono do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu żadnych interwencji dotyczących nieodpowiedniej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z obszaru Gminy Szczytniki. Natomiast w dniu 29 czerwca 2022 roku została zgłoszona prośba o podjęcie interwencji w związku z notorycznymi przerwami w dostawie wody. Tutejszy organ w dniu 1 lipca 2022 roku skierował pismo do Urzędu Gminy Szczytniki z prośbą o ustosunkowanie się do przedstawionej skargi. Urząd Gminy Szczytniki w tym samym dniu poinformował, iż o każdej sytuacji związanej z awariami lub przerwami w dostawie wody będzie na bieżąco informował mieszkańców.

8. Prowadzone postępowania administracyjne w zakresie jakości wody

W 2022 roku nie prowadzono żadnego postępowania dotyczącego nieodpowiedniej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie Gminy Szczytniki.

9. Działania naprawcze prowadzone przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne

W 2022 roku Urząd Gminy Szczytniki podjął działania naprawcze polegające na dodatkowej dezynfekcji wody chemicznej za pomocą podchlorynu sodu, pochodzącej z Wodociągu Szczytniki oraz Iwanowice w celu wyeliminowania zanieczyszczenia mikrobiologicznego.

Zanieczyszczenie organoleptyczne oraz fizykochemiczne, o którym mowa w pkt 5 usunięto w wyniku działań naprawczych polegających na optymalizacji procesu technologicznego oczyszczania wody (głównie poprawie skuteczności procesu aeracji lub/i filtracji) oraz procesu dystrybucji wody (płukanie sieci wodociągowej eliminujące wtórne zanieczyszczenia wody, powstające w wyniku odkładania się osadów na wewnętrznych powierzchniach sieci wodociągowej).

Skuteczność przeprowadzonych działań naprawczych została potwierdzona powtórными badaniami jakości wody.

Za - ca PAŃSTWOWEGO POWIATOWEGO
INSPEKTORA SANITARNEGO W KALISZU

Anna Napierała

Do wiadomości:

1. a/a.

ŁB